

BOGDÁNYI Híradó

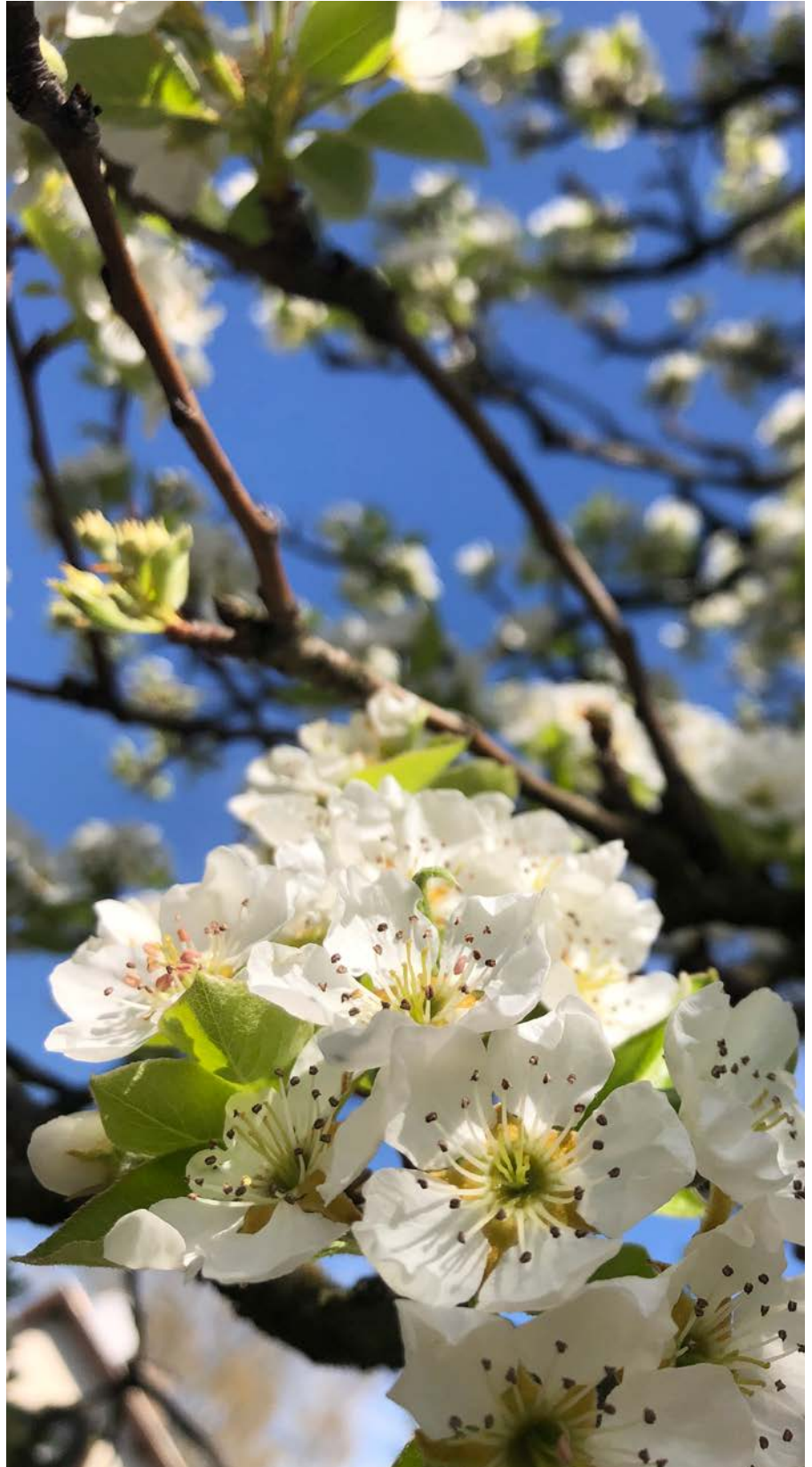
*Vén sziklafal. De itt-ott már bozót:
vadrózsa, repkény, borbolya s szeder.
Félkatlanában hangot és echót
nagy néha mállott kő esése ver.*

*Ma szélkerülte enyhely, csendsziget.
Rég volt, hogy zúgott itt a munkazaj
és lenn a szürkés-kék andezitet
hajók várták, ringó dereglye-raj.*

*Bolyongó lelket jól rejt itt a hely,
magánya csendjén szélvihar se győz,
síkja fűvén lapuló nyúl legel,
fácánkakas sétál vagy éber őz.*

*De hogyha ősz jön s köd jön, áradó,
hang száll a ködből, hang, mely már zene.
Mintha egy rég eltűnt kőfaragó
finom fejtő csákánya csengene.*

Áprily Lajos: Néma kőbánya

Január 22. ■ **Hadisírok nyomában** címmel nyílt kiállítás a Művelődési Ház galériájában. Dr. Bíró Andor történész megnyitó beszéde után az érdeklődők megtekinthették a hadisírgondozást bemutató tablókat, valamint gyöngver és hadfelszerelés bemutatón is részt vehettek.

Január 22. ■ **A magyar kultúra napján**, a dunabogdányi Esterházy János társaság szervezésében: Dr. Szabó András irodalomtörténész tartott előadást „Támaszd már fel csillagunkat...” címmel. Irodalmunk kezdetétől a reneszánsz korig tartott az érdekesítő kulturális utazás.

Január 24. ■ A Dunabogdányi Óvodáért Alapítvány idén is megrendezte a **Jótekonysági alapítványi bált**. A helyi óvónők műsora után a Tancevaty Partyzans zenekar csalogatta táncba a résztvevőket. Az eseménynek a Forgó étterem adott otthont.

Január 25. ■ Népes közönség előtt vonultak fel a dunabogdányi művészeti egyesületek. A hagyományosan január végén megrendezésre kerülő **Újévi Koncerten** Liebhardt András polgármester mondott beszédet, valamint átadta a községi kitüntetések is. A közreműködők ezt követően fogadáson vettek részt a Művelődési Házban.

Január 30. ■ A **Magyar Nemzeti Férfikar** kamarakórusa tartott rendhagyó énekórát Dunabogdányban. **A drámai és komikus karakterek az opera világirodalmából** című előadáson először szólalt meg a bogdányi közönség előtt a Művelődési Ház új elektromos zongorája. Az est a Petőfi Kulturális Program keretében valósult meg.

Február 7. ■ Telt ház előtt lépett színpadra **Kern András**, **A kellékes** című egyszemélyes darabban. Egy színházi kisértő embert alakított, akinek véletlenül, életében először megadatott, hogy ő legyen az est főszereplője. A váratlan helyzetben mesélni kezdett az életéről, ami a színház, s a színházról, ami az élete.

Kiadja: Dunabogdány Község Önkormányzata ISSN 2498-4612 ■ **Felelős szerkesztő:** Olgay János ■ **A szerkesztőbizottság tagjai:** Hock Zsuzsa, Kristóf Edit, Olgay János
 ■ **Címlapfotó:** Bonifert Tímea ■ **Elérhetőségeink:** +36 26 391 025, www.dunabogdany.hu, hirado@dunabogdany.hu ■ A cikkek maximális terjedelme: 4500 karakter (a meghatározott karakterszám túllépésével érkező írásoknál a szerkesztőbizottság nem tudja garantálni az adott hónapban való megjelenést). **Az áprilisi számba a cikkek leadási határideje március 10.** A szövegeket word-dokumentum formátumban, a képi illusztrációkat jó minőségben, külön mellékletben csatolva várjuk ■ **Tördelés, nyomdai előkészítés:** Várady-Szabó Bence ■ **Nyomás:** Spori Print Vincze Kft., Fv.: Víznerne Vincze Ingrid, www.sporiprintv.hu

Önkormányzati hírek

BEAVATKOZÁSOK A TANUSZODÁBAN

A januári hónapban gyermekeinknek nélkülözniük kellett az úszási lehetőségeket, a Tanuszodánk zárva volt. Ennek oka az, igyekszünk megoldani azt a két évtizedes problémát, amit a medence szivárgása jelent. Korábban is voltak próbálkozások a kivitelezésből fakadó problémák orvoslására. Talán kevesen tudják, hogy a medence az alagsorban körüljárható, itt kapott helyet a gépészet is. A medence falán és a földemen is mindenütt ázás jelei mutatkoztak, sok helyütt vízcsepögéssel, a vasbeton vasainak látszó részein teljes korrodálódással. A gépészet állandó vizes környezetben állt. A víz utat talál, nehéz megállapítani, hogy pontosan honnan támad a probléma. Egy utólagos beavatkozás sokszor drága, és nem biztos, hogy teljes sikerrel kecsegtet. Ezért szakaszosan állunk neki a javításnak, és egy-egy rész megoldása után válik láthatóvá, kell-e és hol van szükség további beavatkozásra.

Most első körben a medence körüli vályú fóliázása valósult meg, 2,4 millió Forint értékben. Ezzel elhárult a földem ázása, és a medence falán a vizesedés is kisebb területre húzódtott, ami hatalmas előrelépést jelent. Érezhetően a gépészet is „fellélegzett”. A következő lépés járulékos, de fontos beruházás. A teljesen porrá korrodálódott csőtartó bilincsek cseréje történik meg. A fő a biztonság: egy elmozdult, eltört cső a medence teljes vízkészletét feltartóztathatatlanul az alagsorba vezetné, ebbe inkább bele se gondoljunk.

A medence falán még tapasztalható vizesedésről szakvélemény készült, a már 10 éves fóliát felszedetnénk, alatta a szivárgó csöveket cserélnénk, végül új fóliát kap. Egyúttal a homokszűrőben a már időszerű homokcserét is elvégeztetnénk. Ez 14,6 millió Forint. Legkorábban a nyári leállás alkalmával lehetséges ez. Maradéktalanul megoldaná ezt a problémát.

Kapcsolatban vagyunk a Honvédelmi Minisztérium Sportért Felelős Államtitkárságával. Jó hír, hogy együttérzőek, szakmailag felkészültek és segítőkészek, a 2,4 milliós tételt támogatásként máris biztosították és folytatás kapcsán biztató egyeztetések zajlanak. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani nekik!

ÚJ FAHÍD A SZIKRÁNÁL

A gyermeküdülő melletti gyalogos fahíd teljesen tönkrement, ezért egészségben ki kellett cserélnünk. A költsége bruttó 2.540.000 Fo-

rint volt. Szeretném megköszönni a kivitelezőnek, Melcher Atillának, hogy kedvezményt biztosított.

Külön szeretném megköszönni egy névtelenséget kérő támogatónak a nagylelkű, 500.000 Forintos felajánlást a beruházás megvalósításához. Köszönöm továbbá Kristóf Jánosnak a felajánlását is, a statikai szakértést és rajzokat!

A híd és a főút kapcsolat balesetmentes megoldása még várat magára, a Közúttal egyeztetünk ez ügyben, mert tulajdonképpen az ő kezelésükbe tartozó területről van szó.

PÁLYÁZATOK

A tavaszra várunk, a Hegyalja utcai járda felújítása kezdődik a múlt évben elnyert pályázaton. Az óvoda régi tornaszobájának felújítása is előkészítés alatt áll, itt az 50 milliós pályázati kereten túl fogunk nyúlni sajnos, a beérkező vállalkozói ajánlatok alapján.

Beadtunk a Sportcsarnok felújítására egy 60 milliós összegű pályázatot, ebből az első ütem valósulna meg a 10 darab félkör alakú nyílászáró teljes cseréje és felújítása, valamint a hátsó homlokzat nyílászáróinak cseréje kerülhetett a keretösszegbe. A csarnok az egyik legrosszabb állapotban lévő épületünk. Lépésekben haladunk, igyekszünk más forrásból is támogatásokat szerezni. Úgy látjuk, több lehetőségünk adódik, ha önkormányzati tulajdonban van az ingatlan, ezért az önkormányzati tulajdonú Vízmű Kft.-től ingyenes vagyonátruházással közvetlen tulajdonba vette az önkormányzat a Sportcsarnokot.

Pályázunk útfelújításra is. E pályázat keretében három utcát szeretnénk felújítani, a Patak, a Béke valamint az Iskola utcát. Az útfelújításoknál általában nemcsak a forráshiány a gond, hanem a közműhözjárulás megszerzése. Ugyan a vízközműhálózat önkormányzati tulajdonban van, de az üzemeltető Fővárosi Vízművek hozzájárulása kell a felújításhoz. Eddig minden ilyen megkeresésünkre teljes vízközműcserét írtak elő, amit a tulajdonosnak kell cserélni. Érthető a szakmai álláspontjuk, de erre nincsenek forrásaink. Kompromisszumos megoldásként az üzemeltető végül engedi a beavatkozást, ha 1 méteres védőtávolságot tartunk. A pályaszerkezet kialakításához le kéne szedni a jelenlegi felületből, ideális esetben 30-40 centit, (minél többet, annál jobb utat lehet csinálni). Ha nem lehet sokat, jön a műszaki kompromisszum, valamely réteg elhagyása, avagy felfelé építkezünk, de ez is akadályokba ütközhet az adott utca

tereptárgyait illetően. Február első felében a védőtávolság megállapítása miatt kellett – az üzemeltető szakfelügyelete mellett – kutatógödöröket ásunk, hogy milyen mélyen vannak a csövek. (Érdekességként: Patak utca 140 cm / Béke utca 120 cm, illetve 100 cm / Iskola utca 110 cm / Svábhegy utca 137 cm – ez utóbbi tartalék lehetőségként került feltárássra).

Azt mérlegeljük, hogy a jövőbeni útfelújítási terveinket mennyiben gátolják az üzemeltető – még egyszer mondom szakmailag érthető – kikötései? Tulajdonosként tudunk-e bármiben is hozzátenni a vízközmű-fejlesztéshez? Jobb gazdái tudunk-e lenni, mint az állam? Volt-e, van-e értelme megtartani önkormányzati tulajdonban ezt? Egyetlen bizonytalan súlyú érv mellette: a lehetséges kerékpáros híd miatti vízkiváltásnál szerencsésebb így jelen lenni. Amúgy béklyót köt ránk az útfelújításoknál, ráadásul a vízközműfelújítások minden reménye nélkül.

■ **Liebhardt András**
polgármester

Segítse a bogdányi kultúrát!

Kérjük, hogy idén is támogassa adója 1%-ával a FAKULT Egyesület kulturális tevékenységét

Adószámunk:

18722633-1-13

TISZTELT ADÓZÓ POLGÁROK!

A 2026. évi építményadó határozatok postázása megkezdődött.

A kézbesítés postai úton, helyi kézbesítővel, illetve ügyfélkapun keresztül történik. Szeretnénk kérni, aki március 15-éig még nem kapta kézhez a határozatot, keresse fel munkatársunkat a Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben személyesen, vagy az alábbi elérhetőségeken:

Email: adougy@dunabogdany.hu
Telefon: +36 26 391 025

Török félhold a Kutya–hegy felett

Üssük fel egy hangzatos címmel a témát! Minden benne van: félelem és bizonytalanság lappang, egy kis visszafordíthatatlansággal és végérvénységgel vegyülve a címben, történeti reflexekre hajazva. Ami zszurnaliszta túlzás lehet, és hatásvadász, sok esetben megalapozott félelmeken nyugszik. Sok olyan helyzet állhat elő közösségünk életében, landolhat a döntéshozói asztalon, hogy elég csak egyszer elrontani valamit, utána az már aligha korrigálható. Ez a legnehezebb felelősség ennél az asztalnál: mi az, ami egy jó értelemben vett fejlődést jelent, mi az, ami (vég)romlásba visz. És mi az, ami egyrészt, másrészt. Anélkül, hogy relativizálnám a dilemma súlyát, hozzá kell tenni ráadásul: sokfélék vagyunk mi, helyi polgárok, sokfélék is gondolhatunk és gondolunk arról, mi a jó, mi az érdeke a falunak, konzervatívtól a megengedőbbön át a progresszívig, és persze a szélsőértékekről sem feledkezve meg.

Ugyan a falu egészét kell képviselni, de igaz a régi mondás, aki mindent képvisel, semmit sem képvisel. Tehát nem kerülöm meg a kérdést. Ami az egész képviselést illeti, egy pontig mindig beszélhetünk és kell beszélünk érdekegyeztetésről, egy ponton túl azonban nincs miről beszélni. Jómagam konzervatívabb vagyok, itt születtem, itt is szeretnék meghalni. Sőt, azzal az „eretnek” gondolattal élek, hogy talán szemben a mai trenddel, a gyermekeim – saját elhatározásból – felnőttként is otthont lelhetnek itt. Vagyunk egy páran ezzel a vággyal, úgyis mondhatnánk, nincs hova költöznünk, nincs hova hátrálnunk. Szóval minden fejlesztést – térségit és helyit – árgus szemekkel figyelünk, mert nem babra megy a játék.

Az önkormányzat kezében a HÉSZ az, amiben formát ölt gyakorlatban az, mit is gondol az önkormányzat a falu jövőjéről. Itt ugyanis szabályokká áll össze egy-egy területre vonatkozóan, mit lehet tenni, beruházni, építeni stb. Ha egyszer új besorolást és ezzel jogot kap valaki, nehéz elvenni visszacsinálni per és/vagy busás kártérítés nélkül. Legutóbb 2024-ben, az előző ciklus utolsó, szeptemberi ülésén módosított az előző vezetés ezen a fontos szabályozáson. Az új vezetés ezt követően, októberben lépett hivatalba.

Ezt a szeptemberi szabályozást támadta most meg a Hegylakók Egyesülete a Kormányhivatalnál. E civil szervezet a Kutya-hegyen történő rekreációs övezet kijelölést tartja elfogadhatatlannak. Az indítékaik az érdekeik mentén világosak és érthetőek:

megnövekedett forgalom és terhelés, és az ebből származó járulékos kellemetlenségek. Velük ellentétben mi abból indultunk és indulunk ki, hogy a HÉSZ módosítás befejezett tény, ez az örökségünk. Ebből kell kihozni, amit lehet.

Mi a helyzet a „törökkel”? Bár úgy látszik, már ez az elnevezés lesz a tárgymutató a helytörténet vonatkozó lapjain, itt négy üzemterületről van szó, akik közül csak az egyik török származású. Ők szeretnének lombházakat építeni a hegyre, turisztikai céllal. Stratégiai kérdés, hogy milyen turizmust szeretnének a településünkön látni. Azt gondolom, hogy a fizetőképes, igényes turizmus elvének a fenti beruházás megfelelhet. A léptékel vannak bajok, és ezt senki sem modellezte sem össze települési nézőpontból, és különösen nem egy olyan területet érintően, amely infrastruktúrában alkalmatlan vagy kevésbé alkalmas erre a célra. A 2024. szeptemberi módosítással a beruházó a tulajdonában lévő, illetve kerülő összefüggő területen akár 90 ilyen házat is építhet az új szabályozás szerint. Ők szeretnék az építkezést mielőbb megkezdeni. Ehhez viszont az önkormányzatnak belterületbe kéne vonni ezeket a területeket. A dilemma tehát az idő. Ez a körülmény az egyetlen lehetőség, hogy az önkormányzat még feltételeket szabjon, hisz a korábbi módosítással a jogosultság fennáll, és egy idő elteltével minden további kötelezettség nélkül is megépíthetik a lombházakat. Hogy miért nem 2024 szeptemberében – az átsorolás sokkal többet érő aktusa előtt – kötött ki az önkormányzat olyan feltételeket, ami jobban a közérdek és ezzel a közbizalom irányába vitte volna a beruházást, nem tudom. De az időért cserében most talán helyre tehetjük ezt a dolgot, legalábbis ebben a szellemben ültünk le tárgyalni, több fordulóban azzal a céllal, hogy településszerződést kössünk.

A null kilométer az volt tehát, hogy ez egy örökség. A nyitó pozíciónk pedig az, hogy minimalizáljuk a lombházak számát, és alapvetően két területen tegyünk előrelépést: 1. víz–szennyvíz kérdés. 2. közlekedés problémája. A szándékunk az volt, hogy beláttassuk a beruházóval, hogy ez nem az önkormányzat próbálkozása a „lehúzásra”, hanem hogy e két kérdéskör megoldása a hegyi terveik működéséhez alapfeltétel, még a lakosság nagyszámú jelenléte nélkül, önmagában is az volna. E két kérdés megnyugtató rendezése nélkül ráadásul nem pacifikálható a helyzet a hegyen élő lakosság és a jövődöbéli vendégeik között.

A lombházak számát tekintve végül 50 lombház kerülne a megállapodásba.

A víz ügyében nem nálunk pattogott a labda. Így a Fővárosi Vízművektől (FV) kértem írásos állásfoglalást arra, hogy garantálja, biztosítani tudja a vizet a plusz létesítmények részére úgy, hogy a hegyen élők vízellátása nem sérül. Az üzemeltető ezért modellezte a helyzetet, és visszavont egy korábbi – a beruházó által kért – előzetes hozzájárulást. Ez változhat még, ha a vízigény mértékében és/vagy a vízellátás kapacitásának bővítésében olyan változás áll be, ami lehetővé teszi a beruházást. A vízigénycsökkentés a beruházó számítása, de belátható: csak végesen csökkenthető egy ilyen beruházásnál, a kapacitásbővítés településszinten vagy a kutak felújításával vagy egyéb vízkiváltással oldható fel, ami – különösen a horizontunkról szemlélve – gigaberuházást jelent. A szennyvíz is hasonlóan nagy kihívás, a csatornázás jelen esetben szükséges lenne az egész településrésznek, de sajnos lehetőségeinket tekintve nem kerülhet napirendre jelenleg. Egyéb műszaki megoldásokat kell találnia a beruházónak a szennyvízhez, ennek megoldása nélkül aligha kap használatbavételi engedélyt. De mondhatjuk, ez az ő problémája. Itt nekünk csak annyi elvárásunk lehet, hogy szabályszerű megoldás születessen. Nem is lehet, bizonyára nem is akarja senki másképp. Annak kimondása, hogy az adottságok alapján ez az egész ötlet esetleg nem kivitelezhető, nem a mi tisztünk.

Ami égető kérdés még, és nagyon is ránk tartozik, az az út. Az egyetlen felvezető út, a Fácános. Így fenti pozíciónk szellemében mi azt képviseltük, hogy az út szélesítésére és pályaszerkezetében is új útra van szükség, amit a beruházónak kell állnia. Erről településfejlesztési bizottságunk külső tagja, igen kiváló mérnök kollégánk, készített egy koncepciót, beárazható mennyiségi tétellel. Ez a Svábhegy utca torkolatától két kilométeres hosszúságú szakaszt jelent. A transzparencia jegyében ideírom a műszaki paramétereket. A meglévő burkolatszélesség jelenleg átlag 2,95 m. A burkolati- és alapréteg elbontásra kerülne, új pályaszerkezet épülne 4,50 m szélességben az alábbi rétegrenddel: 5 cm AC 11 aszfalt kopóréteg, 7 cm AC 16 aszfalt kötőréteg, 20 cm FZKA folytonos szemmegoszlású alapréteg, 20 cm szemcsés védőréteg, a padka rendezésével. Ebbe a beruházó belement, ám nekünk ki kellett kérni a Fővárosi Vízművek (mint víziközmű-üzemeltető) állásfoglalását, hogy meg is épülhet-e ez az út.

A FV a teljes vízközműcserét írta elő. Azért kellett ezt tisztázni, mert könnyen abba a helyzetbe kerültünk volna, hogy a beruházó települési szerződéssel megerősítve ugyan építene utat, de önhibáján kívül ezt nem teheti meg, ekkor a lombház-beruházása megvalósul, de az útból nem lesz semmi. Ezt mi nem vállalhattuk. A vízközmű cseréje több százmilliós tétel, a FV költségbecslése szerint 2,5-szöröse csak az útépités költségeinek. Ezt pedig a beruházó nem tudta vállalni. Beállt tehát a patthelyzet.

Én itt a tárgyalások megszakadását láttam, illetve pályázati lehetőségek felkutatását kezdeményeztem, de köztudott, az a kutya vacsorája, és arra akkor van garancia, ha már a támogatási szerződés zsebben van. E nélkül orosz rulett településszerződési kötelezettséget vállalunk, olyan orosz rulett, ahol a hatlövetűben öt az éles lőszer. A tárgyalások megrekedésének továbblendítése érdekében a beruházó felajánlott egy 180 milliós pénzüsszeget az önkormányzatnak, kifzetését időben eltolva, azt több részletben határozva meg. Ezt visszautasítottuk, hisz időben eltolva a folyósítást, ez önmagában folyamatos inflációs értékcsökkenéssel, amire pedig költenünk kell (az út), drágulással jár. Ráadásul mértéke nem oldja meg az ezen összeg többszörösére duzzadt problémahalmazt. Itt tartunk most. Abban maradtunk, hogy készen állunk folytatni a tárgyalásokat.

Mondhatni, ebben a helyzetben talált meg a Hegylakók elnöksége, hogy ők semmiképpen sem szeretnék ezt a beruházást, sőt minden eszközzel meg akarják akadályozni azt. Én úgy gondolom, hogy az önkormányzatnak jó a kapcsolata ezzel a szervezettel, talán ők is megerősítik, hogy a jelenlegi vezetés nem ragaszkodik ehhez a beruházáshoz, hanem egyfajta kármentést végez. Hogy egy kicsit azért szeretettel meg is dorgáljam őket, sajnálatos, hogy nem artikulálták hasonló kontúrral, így egységesen az álláspontjukat a 2024-es szavazás körül, mert az ellenszavazó képviselőknek érvet, erőt adott, másokat meggyőzhetett volna. Illetve jómagam részt is vettem egy tavalyi közgyűlésükön, azzal a céllal, hogy beszéljek nekik a tárgyalások megkezdéséről és az önkormányzat fent kifejtett pozíciójáról ebben a helyzetben. Én akkor határozottan a támogatásukat éreztem. Mélyen megértve természetesen őket, hogy személyesen érintve különösen nem egyszerű ez a kérdés, öröklődésük egy folyamat, akkor is, ha mára ez a teljes elutasításig kristályosodott.

Kíváncsian várom a kormányhivatal állásfoglalását. Ha a Hegylakók sikerrel járnak, az egy merőben új helyzetet jelent. A tárgyalóasztalnál is.

■ **Liebhardt András**
polgármester

AZ ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG RÖVID HÍREI

Januárban Kalmár András nyújtott be javaslati adatlapot **Cirpi római kori katonai tábor** értéktárba kerüléséhez, melynek kidolgozását elvállalta. Köszönjük, és jó munkát kívánunk.

2026. február 9-én volt az Értéktár Bizottság idei első ülése, melyen a megjelent bizottsági tagok a következő értékeink értéktárba kerüléséről döntöttek:

Épített környezet:

- Műemlékeink és egykori műemlékünk
- Helyi védett lakóépület
- Templomaink

Kulturális örökség:

- Szakrális kisemlékek
- Védett sírköveink és emlékkert
- Településünk és a mai területén elpusztult falvak, valamint az egykori Bogdánrév középkori okleveles emlékei
- Kőemlékek

Természeti környezet:

- Védett fáink
- Gyümölcsfa visszatelepítési program.

■ **Vogel Andrea**
bizottsági elnök

Nagyhét – 2026. március 29. – április 6.

A DUNABOGDÁNYI NEPOMUKI SZENT JÁNOS PLÉBÁNIA ÜNNEPI MISERENDJE:

Virágvasárnap	8.00: Szentmise 10.00: Barkaszentelés, szentmise
Nagyhétfő	18.00: Szentmise
Nagykedd	18.00: Szentmise
Nagyszerda	8.00: Szentmise
Nagycsütörtök	18.00: Szentmise az utolsó vacsora emlékére 19.00–22.00: Csendes virrasztás
Nagypéntek	15.00: Keresztút a Kálvárián (ezzel egy időben a templomban is) 18.00: Az Úr szenvedésének ünneplése 20.30: Zenés keresztút a Kálvárián
Nagyszombat	20.00: Húsvéti Vigília, körmenet
Húsvétvasárnap	8.00: Szentmise 10.00: Szentmise
Húsvéthétfő	10.00: Szentmise

■ **Lancendorfer István atya**

A DUNABOGDÁNYI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG ÉS A VISEGRÁDI REFORMÁTUS LEÁNYEGYHÁZKÖZSÉG ÜNNEPI ALKALMAI:

Nagypéntek	Úrvacsorás istentisztelet 11:00: Dunabogdányi református imaterem 18:00: Visegrádi református templom
Húsvétvasárnap	Úrvacsorás istentisztelet 9:00: Visegrádi református templom 11:00: Dunabogdányi református templom
Húsvéthétfő	Családi istentisztelet úrvacsorával egybekötve 9:00: Visegrádi református templom 11:00: Dunabogdányi református templom

Áldott böjti időszakot és feltámadás ünnepét kívánunk minden kedves olvasónak és dunabogdányi lakosnak!

A Dunabogdányi Református Egyházközség nevében,

■ **Pógyor Judit református lelképásztor**

Rákóczi ifjúkora

„Te látod, Uram, hogy még most is mennyire elszomorodom, midőn visszaemlékezve ezeket írom!” – Rákóczi: Vallomások

Így tekint vissza arra az időre, amikor elszakították édesanyjától, nővérétől, nevelőjétől, és a csehországi Neuhausba vitték a jezsuiták kollégiumába. Ott tanult 3 éven át, majd Prágába került egyetemre. Filozófiát hallgatott, majd fizikát, de szabad idejében „...építések és matematikusok könyveit forgattam, festettem, mértani ábrákat rajzoltam.” Amikor a fizikai előadásokat látogatta, már kikerülhetett a kollégiumból, bérelt házban lakott Prága „Mala strana” nevű negyedében. (Van a házon emléktábla, bár hibásan jelöli a születési dátumát; 1675-öt ír 1676 helyett...)

Ez alatt az idő alatt elvesztette anyanyelvét. Senkivel nem beszélhetett magyarul. Rokonai nem látogathatták. Kollonics bíboros eltökélt szándéka az volt, hogy beléptetik a jezsuita rendbe; nővérét rábeszéli, hogy legyen apáca, és akkor magva szakad a Rákóczi-háznak. Csakhogy az időközben felserdült Juliannának több kérője is akadt, s az édesanya támogatta leánya választását: amíg Kollonics Rómában volt pápaválasztási konklávé, Julianna férjhez ment gróf Aspremont Ferdinándhoz. Kalandos vállalkozás volt: a zárdát szökve hagyta el a leány, s szerencse, hogy akkor még Bécsben volt Zrínyi Ilona, és segítette őt. (Később fogolycserével csatlakozhatott férjéhez, Thökölyhez.) Kollonics dühöngött... Ez a magyargyűlölő alak egyéb aljasságot is elkövetett: éket akart verni a testvérek közé, birtokelosztási pert indított köztük, s Ferenc tudta nélkül, de annak nevében (!) ellenséges érvekkel perelt Julianna ellen.

A testvérek egymás iránti szeretete azonban győzött a hazugságok felett. Amikor Ferenc 18 éves lett, nővére meglátogathatta (a császár engedélyével). A testvérek egymás nyakába borulva sírtak az örömtől, mindent tisztáztak, és békésen megegyeztek a birtokelosztásban. Rákóczi ekkor döbönt csak rá a bíboros aljasságára. Nővéréhez költözött, s elvette Kollonictól a Rákóczi-birtokok feletti gyámkodást.

Olyan időszak következett ekkor életében, hogy megszabadulva a parancsuralomtól, belesodródott a Bécsben élő arisztokraták életvitelébe. Lakomák, bálók, színházlátogatások, kártyacsaták hajnalig... Szünetelése is lett a kártyázás, („...gyakran éjjeleket töltöttem kártyázással”), ezenkívül igen szeretett sakkozni (miként nagy-nagybátyja, Zrínyi Miklós) és biliárdozni.

Elkövetkezett az is, hogy hazalátogathatott birtokai megtekintésére. Szomorúan kellett tudomásul vennie, mekkora pusztítást kö-

vettek el ott a császári hadak, a rablógazdálkodás, nemtörődomség. Hogy tekintettek rá földijeire? „...a lakosság valóban nagy, de a németektől való félelem miatt csak titokban nyilvánított örömmel fogadott...” Rákóczi tudta, hogy a bécsi udvar gyanakodva figyelte otthoni viselkedését, ezért birtokai bejárása után visszament Bécsbe.

Jóindulatú barátai csakhamar figyelmeztették, hogy házasodjon meg, mielőtt ez a császár eszébe jutna, mert az esetleg nem megfelelő nőt jelöl ki számára, s azt visszautasítani nem lehet... Meg is tetszett neki Magdolna, hessen-darmstadti hercegnő, s a vonzalom kölcsönös volt. A császár ekkor ráparancsolt egy itáliai utazást. Rákóczi kénytelen volt ennek eleget tenni. Eljutott Rómába is, ott a pápa is fogadta. Időközben az udvari hírhözök mindkettejük előtt a másik halálhírét költötték. Ferenc hazatérve elfogadta barátainak közvetítését, s mivel úgy tudta, Magdolna meghalt, megismerte Hesseni Sarolta Amália hercegnőt, s a legnagyobb titoktartás, konspirálás segítségével Kölnben összeházasodtak. Persze, ahogy várható volt, a császár rettentően megharagudott, szobafogságra ítélte Ferencet (!), aki büszkén elővette a császár által már régen jóváhagyott nagykorúsító engedélyét. A császár kénytelen-kelletlen meghátrált.

A friss házások hazautaztak Magyarországra. Végigjárták, lakták váraikat, megannyi historiai helyet: Regéc, Nagysáros, Zboró, Borsi, Dobóruszka, Munkács... Rákóczi beiktatták örökös főispáni rangjának megfelelően Sáros megyében. Eperjesen is sokat tartózkodott, itt ismerkedett meg Bercsényi Miklós gróffal. Mély barátság fejlődött ki köztük: „...akit aztán váraink közeli szomszédsága miatt gyakran meglátogattam” – írta ezt munkácsi tartózkodása kapcsán. Bercsényi „Nem kis csodálkozással és vigasztalódással tapasztalta, hogy a német köntös rajtam magyar és igaz honfi szívet takar...” Hazájában tartózkodva látnia kellett, milyen iszonyú kegyetlenséggel nyúzza, fosztogatja a népet a beszállásolt („az ideiglenesen nálunk állomásozó”) császári katonaság! Ennek következménye lett a hegyaljai felkelés 1697-ben, Tokaji Ferenc és Szalontai György vezetésével. Rákóczi akarták vezérüknek, de ő ezt még nem vállalta, inkább Bécsbe sietett, hogy az udvar gyanúsításának elejét vegye. 21 éves volt! Ifjú házas. Húszévesen lett édesapa. (Ez az első fia négyévesen meghalt, utána még kettő született.)

A hegyaljai felkelést leverték, s az ország sorsa tovább romlott. A bécsi hatalom elpusztítani akart mindent, ami magyar. Váratat rombolt le, erre a sorsra jutott néhány Rákóczi-vár is: Ecsed, Patak, Ónod többek között. Kegyetlenül üldözték a protestánsokat, elűzték papjaikat, tanítóikat, elkobozták iskoláikat. Törvénytelenség, erőszak tombolt mindenütt.

1699-ben Rákóczi már közölte Bercsényivel, hogy tervei vannak az ország bajainak orvoslására. „Megkezdtém hazám felszabadításának művét a saját és a nyomorult nép szenvedéseitől indítva...” Úgy ítélte meg, hogy kezd kedvező lenni a külpolitikai helyzet is, várható volt egy Ausztria elleni háború.

Levelet írt a francia királynak, XIV. Lajosnak, s azt rábízta egy Longueval nevű századosra, aki a bizalmába férközött. A király válasza kedvező volt, jóindulatáról biztosította Rákóczi. Csak hát erről Bécs is értesült: Longueval ott is bemutatta a leveleket útközben.

1701. április 18-án éjjel kettőkor két császári százados dörömbölt a nagysárosi várkastély hálósobájának ajtaján, azt betörvén, le tartóztatták Rákóczi. Bécsújhelyre vitték, s abba a félsötét cellába zárták, ahonnan annak idején vérpadra hurcolták Zrínyi Pétert és Frangepán Ferencet, Rákóczi nagyapját és rokonát. (Összeesküvés vádjával.) Rákóczi tudta, hogy innen ő is vérpadra fog kerülni.

Felesége minden befolyásos barátjukat megmozdította, és elérte, hogy férjét rendes, világos szobába helyezték, ahonnan a várakokra látott. Sok hal, főleg tok úszkált a mély árok vizében meg hatyú. A fogoly etette őket a vasrostélyos ablakon keresztül, kedvence lett egy nagy tok és egy hatyú. Sarolta asszony titokban levelezni is tudott férjével. A fogoly parancsnoka egy porosz származású százados volt, Lehmann nevű. Egy alkalommal Rákóczi levelet kapott a porosz és az angol király követétől, ők arról biztosították, hogy királyuk az ő kiszabadításán munkálkodik. Ugyanakkor a porosz Lehmann százados is értesült királyának Rákóczi iránti jóindulatáról, és felajánlotta segítségét. Megszervezték a szökést. Egy este Rákóczi befeketített bajusszal, szemöldökkel, megfelelő ruhában, vállán egy zsákkal kijutott a börtönépületből, majd dülöngélve, részegséget mímelve, rekedt hangon nótákat dörmögve a kapun is. Megrendelt helyen lovak várták; ezt is felesége intézte el. Hosszú, kalandos útja Lengyelországba vezetett. Báthory István révén volt ott rokonsága. Náluk húzta meg magát, miközben a szökése miatt dühöngő császári udvar vérdíjat tűzött ki a fejére. Ez egyenlő a halálos ítélettel. Két év telt el, közben egymásra találtak Bercsényi Miklóssal is, akinek sikerült időben elmenekülnie a letartóztatás elől.

1703 áprilisában pedig megjelent nála a magyar nép két követe...

Ez már a történelem.

1703. június 16-án a Kárpátok hágóin átjutva, a magyar földre lépve, reá váró népének szemébe egy fejedelem nézett.

Ekkor ért véget Rákóczi ifjúkora.

Amikor a magasba röppentek fiának zászlai, akkor hunyta le örökre a szemét Kis-Ázsiában Zrínyi Ilona.

■ Varsányi Viola

A burgundi marharagu

Természetesen az e havi témaválasztás nem véletlenül történt. A francia konyha emblematikus ételét volt szerencsém megfőzni és feltálalni a fellépők számára rendezett, újívi koncertet követő fogadáson.

A francia konyha egyik legfőbb és leg-híresebb fogása a burgundiai módra készült vörösboros-konyakos marharagu (boeuf bourgignon) regénybe illő körülmények között született a XV. században Dijon városában, Jó Fülöp herceg országlása idején. Jó Fülöp nemcsak kiváló uralkodó volt, hanem jeles ínyenc is. Mint igazi gourmet szerette saját szemével látni, hogy mi és hogyan készül a konyhában. Mivel pedig a tűzhelyet nem hozhatta be a trónterembe, hát a hercegi palota boltíves konyhájában állíttatta fel az asztalát a lakomákhoz. Némi túlzással azt mondhatnánk, hogy luxuslakókonyhát kreált, ami önmagában sem csekély dolog. A dijoniak a jó herceg emlékét nem ezért emlegetik oly nagy szeretettel mindmáig, hanem azért, mert neki köszönhető – a legenda szerint – a burgundi marharagu.

Ahhoz, hogy valaki rájőjön, a marhahús és a vörösbor kiválóan házasható, persze nem kellett Isten kegyelméből uralkodó fejedelemnek lennie. Burgundiában, ahol kiváló vörösborok teremnek, régtől fogva készítették és fogyasztottak boros fogásokat: a Chambertin módra készült vörösboros kakastól a burgundi ökörszályon át a vörösborban párolt babig. A nevezetes boltíves konyhában valami váratlan esemény is történt azon kí-

vül, hogy a marhahús és a burgundi vörösbor egymásra lelt. Jó Fülöp udvari szakácsa már hetek óta kísérletezett egy páclével, amelyben a marhahús íze kiteljesednek. Egy soha nem volt új fogással akarta meglepni urát abból az alkalomból, hogy a felesége fiút szült, és a keresztelőre Európa számtalan előkelőségét meghívták. Tett a páclébe illatos füveket (kakukkfűvet, babérlevelet, petrezselyem zöldjét), öntött bele vörösbort is, de a hús íze hat-nyolc órás párolás után sem lett olyan, amilyennek elképzelte. Jó Fülöp – aki nevéhez híven alattvalói minden gondjáról-bajáról tudomást szerzett – elhatározta, hogy közbelép. Az éj leple alatt, amikor már mindenki aludt, kezében egy butélia konyakkal a konyhába osont, és nyakon öntötte a konyakkal a lábokban árválkodó marhahúst. Reggel a szakács egy cédulát talált mellette, amelyen ez állott: Én elkezdtem, te folytasd! (A kor szokása szerint a szakács nem tudott olvasni, így egy diákot hívott segítségül, akitől megtudta, hogy a „titokzatos jötevő” mit is kíván tőle.)

Jó Fülöp szakácsa szakmájának művésze lehetett, rájött arra, hogy a konyakban való párolás előtt érdemes szalonnával megtűzdelni a húst. Mivel fejedelmi ura a pikáns ízeket kedvelte, az illatos füveken kívül hagymát, sót fokhagymát is tett a pecsenyébe, nem feledkezvén meg természetesen a jóféle burgundi vörösborról sem, amely a fogás nevéadója is egyben. A lakomán általános tetszés fogadta az új kreációt, még nagyobb lett az

elragadtatás akkor, amikor a szakács elárulta, hogyan is sugallta neki valamely titokzatos lény a konyakban való párolást. „Csak azt szeretném tudni, hogy szellem volt-e vagy földi lény” – mondta, miközben lopva egy pillantást vetett Jó Fülöp felé. De a herceg csak mosolygott és hallgatott.

A burgundi marha legendáját csak jóval később derítette fel egy krónikás, Jó Fülöp akkor már nem élt. Fia, Merész Károly halálával 1477-ben a hercegség önállósága is megszűnt, de a burgundi marharagu, amely később meghódította a finom ízek kedvelőit nemcsak Franciaországban, de az egész világon, mindmáig őrzi Jó Fülöp és a burgundiai hercegség emlékét.

Az étel története után lássuk a receptet és az elkészítési módot.

BURGUNDI MARHARAGU

Hozzávalók: negyed csésze étolaj, 1,5 kg marhahús kockákra vágva, 1 vöröshagyma darabolva, 1 kis répa darabolva, fél csésze liszt, fél csésze konyak, 3 csésze vörösbor, 1,5 csésze húsleves (lehet kockából), 4 gerezd fokhagyma szeletelve, 1 evőkanál paradicsompüré, 1 babérlevél, 1 evőkanál petrezselyem zöldje, negyed-negyed teáskanál kakukkfű, só és frissen őrölt fekete bors, 24 gyöngyhagyma, 40 dkg bacon, héja eltávolítva, kockákra vágva, 30 dkg gomba negyedekbe vágva, a díszítéshez további 6 szál petrezselyem.

Elkészítés: az olajat nagy vaslábosban felforrósítjuk erős lángon. A bacon kockára vágjuk, és kisütjük, majd kiszedjük. Az olaj zsír keverékébe beletesszük a húskockákat, és minden oldalukon megpirítjuk. Hozzáadjuk a hagymát, mérsékeljük a lángot, és kb. 3 percig tovább hevítjük, míg a hagyma szép aranysárga színt kap. Beletesszük a répát, meghintjük liszttel, és közepes lángon, kevergetve még 5 percig pirítjuk. Majd a tűz-állót levesszük a lángról, hozzáadjuk a konyakot, és flambírozzuk. Amikor a láng megszűnt, hozzáadjuk a vörösbort, a húsleves, a gyöngyhagymát, a fokhagymát, a paradicsompürét, a babérlevelet, a kakukkfűvet, a finomra vágott petrezselyem zöldjét, a sót és a borsot. Lefedjük, a lángot közepesre mérsékeljük, és mintegy 1,5 óráig forrdogálni hagyjuk, amíg a hús megpuhul. A főzés időtartama a hústól függ – eltarthat 2,5-3 óráig is. Köretként burgonyapürét készítünk hozzá, sok vajjal. Tálaláskor citromos, vágott petrezselyemmel megszórjuk.

A történelmi háttérhez az Arcanum segítséget használtam fel.

Üdvözlettel:

■ Schubert Árpád

Katolikus ovishittan

Óvodánkban már több mint tíz éve járhatnak a nagycsoportos korú gyerekek katolikus ovishittanra. A gyermekek testi, szellemi és lelki fejlődése attól a környezettől függ, amelyben élnek. Ebben az életkorban a válásos nevelés tényezői a nyugalom, a rend, a kedélyes légkör, a szeretet, a védtesség érzése, a biztonságérzet és a családtagok keresztény magatartása.

A vallásos nevelés hozzájárul még a személyiség nyugodt kibontakozásához, finomítja az erkölcsi és közösségi érzést, biztonságot ad, elviselhetővé teszi a csalódásokat, a félelem és szorongás érzését eloszlathatja.

Az óvodáskorban a kicsik még csodálkoznak a dolgok szépségén. Ezért is könnyű és örömteli látni, érezni, mennyire nyitottak, befogadók és érdeklődők a gyerekek már ilyen korai életéveikben, amikor a Mennyei Atyáról beszélnek nekik, vagy énekelünk róla.

A legfőbb, amit sokszor hallhatnak tőlem akár szavakkal elmondva, akár dalokba ágyazva, hogy a Mennyei Atya milyen nagy szeretettel van irántunk, gondoskodik rólunk, őhozzá bárhol és bármikor szólhatunk.

Hétről hétre minden alkalmunkat napindító imával s vallásos gyermekdalokkal kezdjük. Az „Ég a gyertya ég...” dallamára énekeljük.

„Ég a gyertya ég, el ne aludjék,
Szíveinkből a szeretet ki ne aludjék.”

„Kicsi vagyok én, majd megnövök én,
Minden embertestvéremmel kezecskék fogok én.”

Napindító imánk pedig így szól:

„Szívöböl kérlek Istenem,
ma egész nap légy velem.
Segíts meg, hogy jó legyek,
mindenkivel jól tegyek.
Ha rám nézel e napon,
öröm legyen arcodon.
Ámen.”

Ahhoz, hogy felelősségteljesen és meggyőzően közvetítem a gyermekek felé a hit bizonyosságait, Isten szerető jelenlétét életünkben, segítségemre van egy jól kidolgozott kézikönyv 5-7 éves gyerekek hitre neveléséhez. A könyv az egyházi év struktúráját követi, így a témakörök, melyekről hallhatnak tőlem, még közelebb viheti őket a Mennyei Atya megismeréséhez, az általa tett csodák és tanítások befogadásához. Nagyon kedvelik például, mikor szentek életét ismertetem velük. (Szt. Márton, Szt. Erzsébet, Szt. Miklós). Ilyenkor el is játsszuk egy-egy csodájukat, amely a nevükhöz fűződik.

Az adventi időszak alatt sokat hangsúlyozom számukra, hogy jótettekkel tudnak a legjobban felkészülni a kis Jézus születésére. Kettő nagy fa dobókockával dobhatnak, amiken különböző jócselekedetek vannak illusztrálva, illetve leírva, és ezeket igyekezhetnek gyakorolni hozzátartozóik és társaik körében. Az elmúlt adventben napról napra lehetőségük volt egy nagyobb színész egy-egy részletét kiszínezni, ami segítette a gyerekeket, hogy ne feledkezzenek meg a jócselekedetéről.

Minden évben beszélgetünk arról, milyen kisgyermek lehetett a Kis Jézus, hogy ő is ugyanolyan emberi életet élt, mint mi. Abban az egyben azonban különbözött tőlünk, hogy Őbenne soha nem volt semmi rossz, soha nem bántott senkit, és mindig engedelmes volt.

Jézus megkeresztelkedésének témájához érve eljuttatjuk, hogy a mi életünkben hogyan keresztelt meg a pap a kisgyermeket vagy épp a felnőtteket. Nagyon kedvelik a gyerekek, mikor Jézus csodatetteiről hallhatnak, amelyeket szintén dramatizálva szoktunk előadni, illetve mindig képeket, illusztrációkat is mutatunk nekik az adott csodatétel kapcsolatban. A fiúk ilyenkor mind szeretnék Jézust játszani.

Természetesen meg is beszéljük, hogyan tudunk mi csodák nélkül is jót tenni, egymást segíteni, a hallottakat saját életünkhöz kötni.

Sokat énekelünk. A dalokat mutogatással is kísérik. Az imádságok közül mondogatunk kötött imákat, de minden alkalom lezárása előtt mondom saját szavaimmal is imát az aznap elhangzott Jézusi tanítással kapcsolatban, hogy a gyerekeket is megtanítsam arra, hogy a Mennyei Atyával lehet bármilyen módon beszélgetni, mindig mindenhol szólhatunk hozzá.

A nagyböjti és a húsvéti időszakban ismét a jócselekedetek kerülnek előtérbe, de elmondom nekik, hogyan készülnek a katolikus hívők felnőttek is a húsvétra. Ha sikerült valami jót

tenniük, vagy társaikkal, illetve hozzátartozóikkal jót cselekedniük, akkor egy nagy üvegbe tehetnek egy-egy kanál lisztet. Amennyi liszt összegyűlik, abból kalácsot sütök nekik, amit a húsvéti témakör megbeszélése után el is fogyasztunk közösen.

A húsvéti ünnepkör az utolsó vacsora megünneplésével és a kereszthalál elmesélésével nagyon megszokta indítani a kicsiket. Ez az a témakör, ami talán a legjobban érdekli őket, sokszor kérdeznek is az ünnepkörrel kapcsolatban. Ilyenkor fontos bennük nagyon tudatosítani, hogy Jézus meghalt a kereszten, de feltámadt és újra, örökké él. Ez egy örömhír: a jó legyőzte a rosszat.

Anyák napja közeledtével, de már karácsony előtt is a Szűz Anyáról hallhatnak tőlem, akiről megtudhatják, hogy ő nemcsak Jézus, de mindnyájunk Égi Édesanyja is. Őhozzá is imádkozhatunk. Kérhetjük életünkben a közbenjárását.

Úgy gondolom, a gyermeki ártatlanság, képzelet és rácsodálkozás segíti a kis ovisainkat abban, hogy a maguk szintjén felfogják a Mennyei Atyáról hallottakat, higgyenek abban, amit befogadtak, és próbáljanak a maguk érzelmi és értelmi szintjén is úgy cselekedni és viszonyulni másokhoz, ahogyan azt a mi Mennyei Atyánk tanította nekünk.

Ahhoz, hogy élményszerűen, de ugyanakkor valamennyire elmélyülve és megértve tudják átérezni a Mennyei Atya irántunk való csodálatos szeretetét, felfogni csodáit, tanításait, sokat segítenek a vallásos kis gyermekdalok és gyermekimák. Ezek többszöri ismételtetésével, illetve a saját személyesen megélt hitem kifejezésével igyekszem bennük kialakítani azt az életérzést, hogy ők az Isten által is mindig szeretve vannak, minden nehézség és öröm közepette is fordulhatnak a Mennyei Atyához.

Bízom benne, hogy az elkövetkező években is lesznek majd kis tanítványaim, akik Jézus tanítványaihoz hasonlóan elviszik az örömhírt az emberekhez.

„Hagyjátok a kisdedeket,
hogy hozzám jöjjenek,
Ne akadályozzátok őket,
hisz ilyeneké az Isten országa.”

■ Radicsné Bonifert Ágnes
óvodapedagógus

Források:

1. Isten szeret engem (Kézikönyv 5-7 éves gyerek hitre neveléséhez). Kiadja: Ecclesia Szövetkezet.
2. A szülők és a hitoktatók figyelmébe. Útmutató a Mennyei Atya szeret minket c. hittankönyv használatához. Szerkesztő: A Magyar Püspöki Kar Hitoktatói Bizottsága.

Felhívás történettel

Kedves Bogdányiak!

Olyan jó lenne, ha összegyűjthetnénk a családoknál lévő bogdányi emberekről és eseményekről készült képeket, ha lenne egy fotós adatbázisunk! Mi szükség van erre? Készíthetnénk kiállításokat például a bogdányi esküvőkről, hiszen az internetes világ beköszönnte előtt egy esküvő az egész közösség ünnepe volt. Hosszú készülődés, cselekvő részvétel, hagyományörzés és -újítás volt egy-egy ilyen esemény. Láthatnánk a családi-rokoni kapcsolatok kiterjedtségét, s ezáltal azt is, kihez, kikhez is tartozunk még azokon kívül, akiket számontartunk. Érdekes lehet a divat változása, kideríthetnénk, hogyan is élhették mindennapjaikat a bogdányiak, hol volt a gyerekek helye, kinek milyen felelőssége volt a családban. Nézzünk a példa kedvéért egy 1957-ből származó esküvői képet.

EGY ESKÜVŐ LEÍRÁSA

Néhány hónappal az 1956-os események, 12 évvel a háború után és 10 évvel a telepítéseket követően egy család dupla esküvőt tartott: az egyik menyasszony és a másik pár vőlegénye testvérek. Az örömszülők egyszerre akarták a két mátkapár ünnepét megszervezni. Praktikus okai is lehettek: a kiterjedt rokonságot csak egyszer kellett vendégül látni. Ekkor még a szülők döntötték el, ki legyen a meghívottak között. A képen barátokat nem látunk, csak rokonokat, az örömszülőket, fiatalabb testvért, unoka-testvért, nagynénit és -bácsit. A menyasszonyok egyforma ruhát varrattak, fehér kesztyűt is viseltek, hosszú fátylukat a menetben a rokonygerek vitték. A csokruk műanyag kála volt. A vőlegények is összeöltöztek, egyikük feltűnően sovány, bár ekkor kövér embert még nemigen lehetett látni. (Ő még egyetemista, a menzakeresést csak az éhenhalástól ment meg, pénz akkor is kellett a tanuláshoz, s a nyáron megkeresett összeg a családot is segítette, a pesti kollégista létehez kevés volt.) Az idősebb nők sötét, a fiatalabbak világos ruhát viselnek.

A vacsorát a mindenki által ismert Margit néni dirigálta, és a szomszédok és fiatal rokonnok főzték, az alapanyagot a két család adta össze. A zenészek ezen a képen nem láthatók, de velük indult mindkét vőlegény a menyasszonyáért. A templom után visszatértek a menyasszonyi házakhoz az áldással. Nászmisét celebrált Kisberk Imre, a későbbi püspök és a falu életében később jelentős szerepet játszó Sándor atya, aki ekkor még káplán volt.

Nem láthatók az alábbi képen a maskarába öltözött férfiak sem, akik egy ponton megállították a menetet, köszöntötték tréfás szavakkal az ünneplőket, és „megvámolták” az örömszülőket.

Aki nem volt hivatalos az esküvőre, az figyelte a menetet, eljött a templomba, megcsodálta az ünnepeket és ünneplőket. A gyerekek párhuzamosan haladtak a menettel, élvezték a zenét. Bátran mondhatjuk: az egész közösség ünnepe lehetett, végre egy kis fellélegzés a viszontagságos idők után, hiszen például az egyik menyasszony szülei még csak nyolc éve lélegezhetek fel: 1949-ben kaptak amnesztiát a telepítésből visszaszökö családok, így ők is. De ezen a nyár végi esküvőn átragyoghatott a békés, nyugodt jövő, amely évtizedekig jellemezte a falu életét.

Kérjük mindazokat, akik szívesen részt vennének egy közös képgyűjtésben, hogy kölcsönözzék régi családi fotóikat névvel, az esküvő dátumával, olyan adatokkal, amelyeket fontosnak tartanak közölni, (jó lenne, ha történeteket is megosztanának!), és adják le a dunabogdányi könyvtárban: Olgyay Jánosnak vagy személyesen Borosjenői Lászlónak, illetve nekem: Teiszler Máriának. Beszkennelés után már vissza is kapják az eredeti példányt. Átvételi elismervényt is adunk az átmenetileg hozzánk került fotókért. Előre is köszönünk minden közreműködést!

■ Teiszler Mária

KÖNYVTÁRLÁTOGATÁS SZENTENDRÉN

Január 30-án a 3. osztályos napközis csoporttal ellátogattunk a szentendrei Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtárba, ahol nagyon szíves fogadtatásban volt részünk. A foglalkozás első felében megtekintettük a Ludas Matyi című előadást papírszínház feldolgozás formájában. A mesében Matyi a népmesék hőseit kelti életre. A kezdeti szerény, esetlen figurából bátor, önérvényesítő alakká válik.

Maga a papírszínház Japánból ered, és igen népszerű. A fakeretben mozgatható nagyméretű lapok segítségével a mesélő a gyerekekkel szembe fordulva, a lapok mozgatásával, az ebből eredő játékkal és ennek drámai hatásával igazi színházi élménnyé változtatja a hagyományos meseolvasást. Minden hallgató egyszerre élvezheti a mese szövegét és a hozzá készített illusztrációkat.

Az előadást egy kis könyvtárismeret követte, majd a gyerekek szabadon olvasgathattak az általuk választott könyvekből.

Jól telt ez a délután, máskor is szívesen visszatérünk.

■ A napközis tanítók

50. HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Február 14-én ünnepelte 50. házassági évfordulóját Schilling Hedvig és Hock László. Gratulálunk a szép évfordulóhoz!

„Aztán talákoztam a kortárs zenével, és minden megváltozott...”

Ez alkalommal ismét olyan művészt mutatunk be, aki alkotóhelyéül, már-már otthonául választotta Dunabogdányt. Bánkóvi Gyula (akinek a műveit s őt magát is több alkalommal hallhattuk, láthattuk), Bartók–Pásztory–, Erkel–díjas zeneszerző válaszolt kérdéseinkre.

■ Hogyan is lettél zenész?

Mondhatnám, véletlen. Persze, nem az! Hiszen 5 éves koromtól zongorázom, 10 évesen pedig a fagottot is „megkóstoltam”. Dunaújvárosban zenei általánosba jártam – minden nap énekóra, hetente kétszer karéneke. Aztán a gimnáziumban már csak a kórus maradt – az aktív hangszerjátékot abbahagytam. Mígnem rájöttem, hogy a jazz mennyire bejön a lányoknál! Nosza rajta: virtuózan játszottam ragtime-okat és saját, andalító számokat... Aztán talákoztam a kortárs zenével, és minden megváltozott; megragadott sokszínűsége, a benne rejlő megannyi izgalmas lehetőség. Végül zeneelmélet és zeneszerzés szakot végeztem a Zeneakadémián. Egyúttal zenei rendező és szerkesztő szakot is, mely kinyitotta a kaput számomra a rádió felé. Régi szenvedély; már kamasz koromban szenvedélyesen szerettem a hangjátékokat, a bennük megszólaló nagy magyar színészek orgánumát, azt, ahogy csak az akusztikával, a zörejekkel szebb képeket tudott festeni, mint ma bármely dollármilliárdból készülő film! De nem a hangjátékokhoz kerültem, hanem a Bartók Rádióba (ami akkor még a 3. műsor volt).

■ **Mit tesz hozzá a zeneszerző voltodhoz a rádió?**

Mestereim sokszor mondták, hogy zeneszerző nem az iskolapadban lesz az ember. Egyúttal az is igaz, hogy a tudását itt csak megalapozhatja. Az igazi építkezés csak ezt követően jöhet. Nos, a rádióban szerzett tapasztalataim, ismereteim erre a masszív fundamentumra épültek, s épülnek mind a mai napig. Rádiós munkámnak köszönhetően közvetlen rálátásom van a világ kortárs zenei folyamataira. Bejárhattam a fél világot, és annyi csodát láttam, annyi különleges zenét hallottam, hogy szinte magam sem hiszem! A letisztult hangzásokat szeretem: az északi zene tisztaságát, az indiánok számunkra misztikus dallamainak

újraéledését az argentin kortárs zenében és a barokk kor hangszerének szereplését XXI. századi darabokban.

■ A darabok hangzástere különösen érdekel. Ez honnan ered?

Szintén a rádióból – talán emlékeznek az olvasók a quadrophone kísérleti hangjátékokra a '70-es évek végén. Amikor négy hangszóróból szóltak a produkciók: az első kettőt a Petőfi Rádió, a hátsó kettőt a Bartók Rádió sugározta. Aztán jött a surround; az 5.1, a 7.1. S számomra egyértelmű volt, hogy szerzőként a kitölthető

teljes térben kell gondolkodnom. 2012-ben meg is jelent a hazai kortárs zene első – azóta is egyetlen – surround technikával készült szerzői kiadványa, melyen valóban olyan műveim szerepelnek, melyekben nemcsak zene, hanem a hangok térbeni elhelyezkedése is nagyon fontos.

■ A zenei műfajok mindegyikében kipróbáltad magad, tán csak oratóriumot nem írtál. Melyik áll hozzád a legközelebb?

Ez olyan, mint amikor a gyermekeimre vagy az unokáimra nézek: az a legkedvesebb, amelyikre épp rátekintek. A műfajokkal is így vagyok – amivel éppen foglalatokodom, az a Liebling. Persze, egy opera megírása (most készülök a másodikra) az egy egészen más lélekállapot. De azt kell mondjam, mindegy, mit is írok. A lényeg, hogy őszinte legyen! Hajnalonként – mert korán kezdek dolgozni, ha csak tehetem – mindig arra kérem a Teremtőt: csak olyan dolgokkal foglalatokodjak, melyek embertársaim javát szolgálják, és Őt dicsőítik. S ebben természetesen benne van a zeneszerzés is! Persze, így is előfordul(hat), hogy másokat bosszant, amit írok...

■ **Nekem, bölcsésznek feltűntek a költői darabcímek: A napszél fényében / Duna, az álomfolyó / A szél virágai / Zöldfény-udvarú éj...**

Épp a múltkor mondta valaki, hogy rajtam látszik: amolyan természetközeli ember vagyok. Való igaz, világletemben kerültem a zajt, a lármát, és kerestem a csendet, a megnyugvást. Talán a címek is innen születnek. Szinte minden nap rácsodálkozom a magyar nyelv gazdagságára. De gyakran adok francia, olasz címeket is – e két idegen nyelv áll hozzám legközelebb, bár a német is “jól áll” nekem.

■ Tanításra sose gondoltál?

Öt évet tanítottam: általános iskolás gyerekeket zongorára. Nagyon szerettem, jó eredményeket értek el, de összességében nem vagyok tanár alkat. S hát a rádió (jelenleg a

Bartók Rádió koordinációjával megbízott vezető szerkesztője vagyok) és a komponálás teljesen kitöltik napjaim. Emellett számos zenepolitikai tisztem is van, most épp az Artisjus vezetőségi tagja is vagyok.

■ Olvastam, mennyire sportos vagy!

Igen, bringázom, úszom (országos szenior bajnok vagyok a Bohóchal SE színeiben), nagyokat gyalogolok (a Pilis télen-nyáron csodálatos!!!), nyaranta evezek, s néha-néha még futok is (pár éve még ment a 10 km 45 perc alatt...). Nagyon sokat segít a sport a mindennapi életben. Tartást,

pontosságot, mások számára megbízhatóságot ad. És átlendít az élet holtpontjain.

■ Végül: Bogdány!

Négy éve volt egy kortárs zenei koncert a strandon Kutrik Bence szervezésében! Ide írtam egy ütős kvintettet. Aztán a katolikus templomban is énekelték egy kórusdarabom. E két alkalom volt, amikor ideszerettem. Ezt követően jutottunk hozzá egy amolyan szerelem-alkotó házikóhoz. De! Két éve legnagyobb unokámmal édesanyámnál a családi fotóalbumok lapozgatása közben ismerős képekre leltem. Kérdeztem, ezek honnan? Akkor tudtam meg, hogy édesapám legkedvesebb helye Dunabogdány volt – ha csak tehette, ide jött Budapestről a Kossuth lapátkeresek gőzhajóval. S mondjam még? Nagypapám, akinek zsinór- és paszománygyára volt a két világháború között, sváb ember volt! Talán ezért is, hogy annyira otthon érzem magam itt...

■ Találkozzunk minél többet Veled, itt Bogdányban!

■ HZS

Megalakult a Dunabogdányi Darts Sport Egyesület

Nagy örömmel értesítjük Dunabogdány lakóit, hogy megalakult a település első Darts Sport Egyesülete, mely a darts sportág népszerűsítésére, a közösségépítésre és a fiatalok aktív szabadidős programjainak szervezésére fókuszál. Az egyesület célja, hogy a dartsot minden korosztály számára elérhetővé és vonzóvá tegye, különös figyelmet fordítva a fiatalokra. A játék nemcsak szórakoztató, hanem komoly mentális és fizikai fejlődést is kínál: segíti a koncentrációt, a gyors döntéshozatalt, a fejben számolást, a finom érzék fejlesztését, valamint a stresszkezelést.

A darts sport mindenki számára kínál valami különlegeset – legyen szó a legfatalabbak szórakozásáról vagy a versenyszellem iránt érdeklődők kihívásairól. A Dunabogdányi Darts Sport Egyesület tagjai már évek óta aktívan részt vesznek versenyeken, nemcsak hazánk különböző településein, hanem Szlovákiában is, és jelentős eredményeket értek el.

Az Egyesület tagjai a közelmúltban a regionális csapatbajnokságban is megmérettették magukat, és nagyon eredményesen szerepeltek, mint arról már korábbi cikkünkben is beszámoltunk.

A közösségépítés a legfontosabb célunk, ezért minden hónapban helyi versenyeket

rendezünk, ahol nemcsak a versenyzésre vágyók, hanem minden érdeklődő számára lehetőség nyílik megismerkedni a sportág alapjaival, és kipróbálni magukat. A legutóbbi versenyt február 7-én rendeztük, ahol a győztes a klub egyik oszlopos tagja, Márkus Attila lett, aki fantasztikus teljesítménnyel szerezte meg az első helyezést. Ezúton is szívből gratulálunk neki, és reméljük, hogy a jövőben még több kupa és érme kerülhet a Dunabogdányi Darts Sport Egyesülethez.

A darts sport iránt érdeklődőket minden pénteken 18 órától szeretettel várjuk a Kosuth Lajos út 101. szám alatt található Darts Clubban, ahol szívesen segítünk a kezdőknek is, hogy megismerkedjenek a játékkal. Az események, versenyek és programok folyamatosan frissülnek, így érdemes rendszeren látogatni közösségi oldalunkat, ahol további információk és a legfrissebb hírek találhatóak.

Továbbá szeretnénk kifejezni köszönetünket és hálánkat Ványa Attilának, aki folyamatosan támogatta az egyesületet, és biztosította számunkra a helyszínt, ahol a versenyek és a közösségi események zajlanak. Az ő segítségével nem valósulhatott volna meg az egyesület elindulása és fejlődése.

A darts sportág nemcsak a versenyzésről szól, hanem a közösség és a baráti kapcsolatok építéséről is. Célunk, hogy olyan helyet teremtsünk, ahol mindenki jól érezheti magát, függetlenül attól, hogy versenyző vagy szórakozni vágyó érdeklődő. Várunk mindenkit szeretettel, aki szeretné megismerni a darts izgalmak világát és csatlakozni a közösségünkhöz!

A Dunabogdányi Darts Sport Egyesület nevében:

■ Bolda Anikó

Asztalitenisz-bajnokság

A Dunabogdányi Önkormányzat és a Dunabogdány SE ismét asztalitenisz-bajnokságot rendez, kizárólag dunabogdányi lakosok számára.

Időpont: 2026. március 28. 9 óra (sorsolás: 8:45)

Helyszín: Művelődési Ház

Nevezés: az önkormányzat titkárságán

Nevezési határidő: 2026. március 25.

Nevezési díj: 3.000 Ft. A nevezési díjat a nevezéskor kell befizetni.

Díjazás: A verseny 1–3. helyezettje díjazásban részesül.

Egyéb a versennyel kapcsolatos tudnivalók:

- A versenyen bírók nincsenek, mindenki a saját pontjait számolja
- A terembe kizárólag tiszta sportcipőben lehet bemenni
- Kérjük a versenyzőket, hogy sportfelszerelésben jelenjenek meg!
- Büfé nem lesz, ezért a saját ellátásáról mindenki maga gondoskodik!

Amennyiben a versennyel kapcsolatban kérdése lenne, keresse Serczel Miklóst a 06 30 199 24 03-as telefonszámon.

■ Szervezők

Diplomamunkák bogdányiaktól

Községünk könyvtára örömmel ad helyet – elektronikusan vagy nyomtatott formában – a község fiataljai vagy már kevésbé fiataljai diplomamunkáinak. Ezekből időről időre összefoglalót közlünk, hogy kedvet csináljunk olvasásukhoz.

Alábbiakban Stágel Soma „Dunabogdányi kőfaragó–kőszobrász központ és alkotótábor (2007)” címmel készített munkájából idézünk, amelyre Rokfalusy Balázs Dunabogdány község története című munkája is utal. Stágel Soma sikeres építészként is „hazajár”, s gyermekei is szívesen töltik itt szabadidejüket.

„Egy elhagyott, régi kőfejtő az emberi kéz pusztító munkája által ütött seb a hegy oldalában. Ugyanakkor varázslatos sosem látott vidék, meredélyeivel, robusztus sziklafalaival. Tekintélyt parancsoló holdbéli táj. Mégis, ahogy a természet fokozatosan visszafoglalja tavacskaival, facsoportjaival, madárdalával, barátságos zuggá, a nyugalom szigetévé válik. ... A terv szerint e csodálatos hely adna otthont egy kőfaragó központnak, ami egyfelől a dunabogdányi hagyományos kőfaragó mesterség továbbélését segítené, másfelől helyet adna a szakma különböző rendezvényeinek, illetve ismeretterjesztő jelleggel bemutatná azt a nagyközönségnek. A mestereknek, művészeknek is ideális lehetőséget nyújtana alkotásra, továbbtanulásra, találkozásra.”

Stágel Soma ezután bemutatja a környezetet, a Csódi-hegyet (geológiai jelentőségét), majd kitér a falu épített értékeire, hogy aztán egy történelmi áttekintés során beszéljen családjának a bányához szorosan köthető kapcsolatáról.

„A hagyomány szerint Schmidt Borbála fedezte fel, hogy a Csódi-hegyet alkotó kőzet bányászatra, építésre alkalmas. A bányát 1860-ban nyitották meg. 400 kőfejtő, 300 riccer, 180 fuvarozó dolgozott a Stágel és Spáth Kőbánya Vállalatnál, valamint a Wallenfeld és a Meyer család bányáiban...”

Ezután ismerteti elképzeléseit, amelyet mívesen kidolgozott rajzai tesznek még szemléletesebbé.

„Az építés helyszíne a Hátsó bánya aprócska tengerszemével talán a legszebb mind közül. A szoroson belépve egy egészen más, zárt világba csöppenünk. Mogorva szikláival és gazdag élővilágával egy különös, elvarázsolts hely.

A helyi adottságokból és hagyományokból kifolyólag egy kőfaragó központ tervezése kézenfekvő volt. A tervezett létesítmény a falu határában, egy termeléssel már régen felhagyott bánya katlanába igyekszik új életet vinni azáltal, hogy odacsábítja mindazokat, akik vonzódnak a kőfaragáshoz, kőszobrászathoz, vagy akár szívesen megismerkednének a kőfejtés különböző módszereivel.

A bogdányi bányába tervezett épület formailag a hajdan volt hegy egy szeletét építi vissza. A tető a régi terepszint magasságában helyezkedik el, annak egykor volt lejtését követi. Az épület tengelye a hegyet alkotó lakkolli jellemző irányával esik egybe. ... az épület a hasadékból bújjik elő, így kialakítva maga mögött egy zártabb, védettebb belső udvart is. ...

A ház a hosszan elnyúló emelkedő tömbben egybenyúló terek, galériák, külső teraszok, illetve a különböző funkcióknak megfelelő helyiségek sorozatából és szerves kapcsoló-

dásaiból épül fel. Főbb funkcionális egységei letről a felsőbb szintek felé a műhely, az előadóterem, a kiállítóter, a könyvtár és a szociális ellátást, lakhatást szolgáló épületrészek.

Cél egy olyan új épület létrehozása volt, mely kellemes környezetben egyaránt alkalmas munkára, pihenésre, kikapcsolódásra, tanulásra és művelődésre.” – zárja az ismeretűt Stágel Soma.

Egy „kőkatlan – megtöltve étellel” – adta címmel az opponensi véleményének Basa Péter. Idézzük végezetül zárószóit:

A DÉDPAPA DIÁKOKKAL A BÁNYÁBAN

„És büszke lehet az öreg Stágel is: a bánya már ugyan nem a családé, de lett valaki, a dédunoka, aki nem pénzzel, hanem sokkal hitelesebb és maradandóbb módon, a lelkével, a munkájával vette birtokba e katlant – úgyhogy azt már tőle senki el nem veheti.”

A teljes dolgozat elérhető az interneten (<https://epiteszforum.hu/dunabogdanyikofarago-koszobrasz-kozpont-es-alkototabor>), a könyvtárban is letölthető, olvasható.

Biztatunk minden tudományos pályára lépett fiatalunkat a bemutatkozásra e módon is!

SOMA TERVE, HOSSZMETSZET

m2

m 1:200

Együtt töltöttük...

Vidám hangulat, finom illatok és baráti versengés jellemezte a II. Dunabogdányi Kolbászversenyt, amelyet az utolsó januári hétvégén rendezett meg a Német Nemzetiségi Önkormányzat. A megmérettetésre hat csapat nevezett, akik már a reggeli órákban nekiláttak a kolbásztöltésnek és a titkos fűszerek gondos összeállításának. A verseny célja nem csupán a legízletesebb kolbász elkészítése volt, hanem a hagyományok ápolása és a közösség erősítése is, ezért külön öröm, hogy több új csapatot is köszönhetünk!

A verseny idén is két kategóriában zajlott: a csapatok hagyományos és különleges kolbász kategóriában mérhették össze tudásukat. Míg a hagyományos kolbászok esetében a klaszikus ízvilág, a harmonikus fűszerezés és a megszokott arányok domináltak, addig a különleges kategóriában bátrabban kísérleteztek a résztvevők – egyedi fűszerkombinációkkal, új ízpárosításokkal igyekeztek lenyűgözni a zsűrit. A megmérettetés komolyságát mutatja, hogy minden csapatnak 10 kilogramm

kolbászhoz kellett feldolgoznia: a benevezett mennyiséget nemcsak elkészíteni, hanem megsütni is kellett, hiszen a rendezvény vendégeit is frissen sült kolbásszal kínálták. Így a verseny nemcsak szakmai kihívást jelentett, hanem igazi közösségi élménnyé is vált, ahol a látogatók közvetlenül megkóstolhatták a csapatok munkájának eredményét.

A zsűri (Lindmayer Eszter, Borda István, Herr Mór) az elkészült kolbászokat több szempont alapján értékelte: fontos volt az íz, az állag, a fűszerezés harmóniája és a megjelenés is.

A gyerekeket kézműves foglalkozások várták, míg a felnőttek forralt bor, német csapolt sör és a csapatok által hozott finomságok mellett élvezhették a közösségi élményt. A programot tovább színesítette egy online kvíz is, amely a disznóvágás hagyományaihoz kapcsolódott. A résztvevők játékos formában teheték próbára tudásukat a feldolgozás folyamatáról, az esz-közökről, valamint a német és magyar szak kifejezésekről.

Ez eredményekről:

- **Hagyományos kolbász:** I. helyezett: Aperitív Törzs, II. helyezett: „Jöttment”, III. helyezett: FAKULT
- **Különleges kolbász:** I. helyezett: FAKULT, II. helyezett: Herr & Repárszky, III. helyezett: Aperitív törzs
- **Legcsípősebb kolbász:** Csip-esz
- **Legegységesebb csapat:** Dunabogdányi Németekért Közalapítvány
- **Különdíj:** „Jöttment”

A II. Dunabogdányi Kolbászverseny ismét bizonyította, hogy a gasztronómiai hagyományok fontos szerepet töltenek be a közösségi életben. Egy ilyen esemény kiváló alkalom az értékek megőrzésére és az új barátságok születésére.

A rendezvényt a Borda Húsfeldolgozó támogatta. Köszönjük a szakmai közreműködést!

Kiemelten szeretnénk megköszönni a Művelődési Ház és a Faluüzemeltetés munkatársainak a helyszín biztosításában és berendezésben nyújtott pótolhatatlan segítségét!

■ **Vogel Norbert, elnök**

A XX. Dunabogdányi borversenyéről

Ismét egy emlékezetes és kiválóan megszervezett borverseny részesei lehettünk.

A kezdetekkor még voltak olyan borok, amelyeket a zsűri tagjai csak megillatoztak, de már meg sem kóstolták. Mostanra Bogdányban is kifejlesztett egy műkedvelő és magas szakmai tudással rendelkező, szőlővel és borászattal

foglalkozó társaság. Egymással megbeszélve, sokszor segítve a másikat készítik boraikat. A versenyen ezeket a nedűket büszkén kóstoltatják egymással és az érdeklődő közönséggel.

A rendezvény sikere nemcsak a borok minőségén múlik. A szervezés legalább annyi munkát, odafigyelést és hozzáértést igényel, mint

egy jó bor elkészítése, a szőlőmetszéstől a bor elkészültéig. Külön kiemelném Vogel Norbi 15 évnyi önzetlen munkáját, többek nagylelkű közreműködésével.

A közösség nevében is köszönjük, Norbi!

■ **Hock László**

Lesz-e parlamenti képviselője a magyarországi németeknek?

Amikor minden „olyan természetes”, akkor kezd el láthatatlanná válni az, amiért korábban küzdeni kellett. A nyelv, a hagyomány, a közösség... azt feltételezzük, hogy majd magától megmarad. A magyarországi németek parlamenti képviselője sem azért létezik, mert „jár”. Hanem azért, mert voltak elegen, akik nem vették természetesnek. Akik tudták: ha nincs szavazat, nincs mandátum. Ha nincs mandátum, nincs hang. Ha nincs hang, akkor a csend beszél helyettünk. Akkor döntenek rólunk. Nélkülünk. A csend soha nem semleges. Minden egyes alkalommal, amikor nem élünk a lehetőséggel, valaki más dönt rólunk. Nem rosszindulatból. Egyszerűen csak azért, mert ott van, mi pedig nem. Mert ő fontosnak tartotta. Mi pedig nem.

Provokatív kérdés, de fel kell tenni: vajon tényleg olyan biztosak vagyunk benne, hogy mindig lesz, aki képvisel minket – akkor is, ha mi nem képviseljük saját magunkat? Míg számos parlamenti képviselő rendelkezik nemzeti kötéssel, őket pártfegyelem köti, ezzel szemben a nemzeti képviselő kizárólag a közössége érdekeiért dolgozik. A képviselet nem múlt idő. Jelen idejű felelősség. Mert ami ma természetesnek tűnik, az holnap már magyarázatra szorul. És ami holnapra magyarázatra szorul, az holnapután könnyen eltűnik.

A VÁLASZTÓJOG ÉS A KEDVEZMÉNYES MANDÁTUM

A magyar választójog sajátossága, hogy **minden választópolgár két szavazattal rendelkezik** az országgyűlési választásokon.

- Az egyik szavazatot az **egyéni választókerületben** adja le: itt konkrét személyek közül választjuk ki azt a jelöltet, aki a körzetet, lakóhelyünket képviseli a parlamentben. Az nyer, aki a legtöbb szavazatot kapja.
- A második szavazatot az úgynevezett **országos listás szavazat**, amelyet politikai pártok listáira VAGY NEMZETISÉGI LISTÁRA LEHET LEADNI. Ez a szavazat határozza meg, hogy a pártok országos szinten milyen arányban jutnak mandátumhoz az Országgyűlésben. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata (MNOÖ) is állít listát a pártokhoz hasonlóan.

SIKERÜLHET? – IGEN!

2018-ban 95.326 szavazat kellett egy listás mandátumhoz, a német nemzetiségi lista 23.831 szavazatot kapott. 2022 – 93.850 szavazat/ listás mandátum, a német nemzetiségi lista 24.022 szavazatot kapott. Mindkét esetben parlamenti képviseletet eredményezett a német nemzetiségnek.

KI A JELÖLT? – GALLAI GERGELY!

A 2025 őszen tartott közgyűlési döntés értelmében a **2026-os választáson már nem Imre Ritter vezeti a német nemzetiségi listát, hanem Gallai Gergely** nemzetiségi szakértő. Ez azt mutatja, hogy a közösségen belül egy **fratalabb generáció és új lendület** kap szerepet a parlamenti képviselet feladatainak ellátásában. Gallai kinevezése egyben jelzés is: a közösség fontosnak tartja, hogy képviselete reagáljon a mai kihívásokra, és megszólítsa a jövő nemzedékét. Gallai Gergelyt sokan ismerhetik Dunabogdányban is, hiszen korábban nálunk zenélt, napjainkban pedig részt vesz a jelentősebb helyi német nemzetiségi programokon.

KI SZAVAZHAT A NÉMET LISTÁRA?

A német nemzetiségi listára szavazni csak a névjegyzékbe történő előzetes regisztráció esetén van lehetőség. Fontos megérteni, hogy mit veszítünk azzal, ha esetleg 8 év után mégsem lesz parlamenti képviselete a hazai németeknek. A regisztrációval kapcsolatban keress a nemzetiségi önkormányzat képviselőit vagy a Polgármesteri Hivatalt, de az interneten is egyszerűen rákereshetsz, pár kattintás az egész.

MIT VESZÍTHETÜNK?

Miért olyan természetes, hogy a nemzetiségi pedagógus pótlék, a nemzetiségi önkormányzatok működési- és feladatalapú támogatása, a nemzetiségi programokra, táborokra, civil szervezetek támogatására, kulturális programokra, nemzetiségi tematikájú beruházásokra, fejlesztésekre kiírt pályázatok keretösszege, a pedagógushallgatók ösztöndíjára fordítható keret... és még lehetne folytatni... a TÖBBSZÖRÖSÉRE EMELKEDETT?

HA A NÉMET LISTÁRA SZAVAZOK, CSÖKKEN A KEDVENC PÁRTOM ESÉLYE?

Aki **nemzetiségi választópolgárként regisztrál**, ugyanúgy szavazhat egyéni jelöltre. A **pártlista helyett nemzetiségi listára** szavaz. A magyarországi német nemzetiség parlamenti képviseletét a **kedvezményes nemzetiségi mandátum** teszi lehetővé. Amennyiben a német lista eléri a törvényben meghatározott kedvezményes mandátumot eredményező számot (negyed annyi szavazat szükséges a német listavezető esetén, mint egy pártlista jelöltje esetén), a listavezető **teljes jogú országgyűlési képviselőként** jut be a parlamentbe. Ez a célunk!

NEM IS VAGYOK SVÁB!

Dunabogdányban az erős német nemzetiségi érdekképviselet ma annak is jó, aki nem a német nemzetiségi listára szavaz, akinek a német nemzetiség nem tartozik szorosan az identitásához. Hiszen nagyon sokan látogatják a rendezvényeinket, és vesznek részt a nemzetiségi oktatásban, akik egyébként nem tartoznak szorosan a nemzetiségi közösséghez, de látják és elismerik ennek pozitív oldalát. Teljesen mindegy, hogy ki honnan jött. Mindenkit egyaránt szívesen látunk a különböző eseményeken. Ezt hívják közösségnek. Nem azt nézzük, ki vagy, hanem mit szeretnél tenni! Nekünk viszont fontos, hogy amikor Dunabogdány neve szóba kerül, erős felhatalmazás álljon mögöttünk.

MIT SZERETNE ELÉRNI A JELÖLT?

A német lista programja egyértelmű: a német nemzetiségi oktatás és kultúra erősítése, a közösségi és civil aktivitás támogatása, a nemzetiségi önkormányzatok működésének biztosítása.

HITEK ÉS TÉVHITEK!

Sokat hallunk róla, hogy ez a választás most nem a nemzetiségekről szól, hanem a pártokról, hogy szoros a verseny. Ezt hallottuk 4 és 8 éve is. Nem ez a 25–30 ezer szavazat fogja eldönteni a választást. Azt is hallani, hogy a jelenlegi képviselő mindig a kormánnyal szavaz. Azt viszont nem teszik hozzá, hogy egészen pontosan az éppen aktuális kormánnyal, hiszen a nemzetiség nem lehet ellenzékben! Valamilyen szinten együtt kell működnie a kormánnyal, hiszen a támogatások, intézményi fenntartás, pályázati források és jogszabályi keretek országos szinten dőlnek el. A cél nem a kormány-ellenzék szembenállás, hanem az érdekérvényesítés. Fontos különbséget tenni a pártpolitikai támogatás és a szakpolitikai együttműködés között. Egy nemzetiségi képviselő akkor tud eredményes lenni, ha képes együttműködni a döntéshozókkal – függetlenül attól, melyik párt van kormányon.

Fontos a párbeszéd. Nincsen „egy abszolút jó” választás – mindenki a saját szempontjai, értekei és tapasztalatai alapján dönt. Az érvek megosztása mindannyiunk számára nyitott: hallgassuk meg egymást, osszuk meg gondolatainkat, és tiszteljük a másik választását. Csak így lehetünk igazán erős, összetartó közösség, ahol mindenki hozzájárulhat a közös célokhoz.

Ungarndeutsch, steh' dazu!

■ **Vogel Norbert**
elnök, Német Nemzetiségi Önkormányzat

A Művelődési Házban működő csoportok a 2026-os évben is folytatják rendszeres összejöveteleiket.

Név	Időpont	Vezető/szervező
Önvédelmi edzés (8 éves kortól)	H és Cs 17:00-18:00	Vikartóczy Gusztáv
Egészségmegőrző torna	H 18:15-19:15	Manzák Renáta
Funkcionális edzés	H és Sz 19:00-20:00	Langhoffer Klára
Jóga	H 19:00-20:00 P 8:00-9:00	Varga Anna
Figyelj Ráml foglalkozás	K 12:30-14:30	Spáth Jutka
Nyugdíjas torna	K 16:30-17:30	Varga Brigitta
Jóga	K 19:00-20:00	Láng Ildikó
Baba-mama Klub	Sze 9:00-11:00	Melcher Ágnes
Derűs Alkony Nyugdíjas Klub	Sze 14:30-16:00	Murai Tiborné
Gyermek balett (3-6 év között)	Sz 16:00-17:00	Ábrahám Márta
Gyógytorna (ifjúsági)	Sze 17:30-18:30	Karády Panni
Gyógytorna (felnőtt)	Sze 18:30-19:30	Karády Panni
Svábzenekar	Sze 20:00-22:00	Rixer Krisztián
Szenior Tánc	Cs 11:00-12:00	Ronkay Zsuzsanna
Bogdanei Singkreis	Cs 18:00-19:30	Vogel Norbert
Donauknie Tanzgruppe	Cs 19:00-20:30	Balázs Mónika
Szimfonikus Zenekar	Szo 11:00-13:00	Ott Rezső
Ping-Pong	V 10:00-12:00	Herr János
Duna-Zug Ifjúsági Fúvózenekar	kéthetente Cs 18:00-19:30	Rebe Attila
Ulti Klub	hónap első és harmadik keddjén	Schwartz József
Cinemazsúr filmklub	hónap második keddjén	Hock Zsuzsa
Horgoló Klub	hónap első szerdáján	Makrazsu

Érdeklődni lehet a vezetőknél vagy Olgyay Jánosnál - 0630 472 9733

A PAPIRSÁRKÁNY IRODALOMTERÁPIA SZERVEZÉSÉBEN

TALÁLKOZZ AZ ÍRÓVAL

MÁRCIUS 5. 18:00 ÓRA
DUNABOGDÁNY
MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

FÁBIÁN TAMÁS
ÍRÓ, ÚJSÁGÍRÓ

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:
www.facebook.com/Papirsarkanyirodalomterapia

A BELÉPÉS INGYENES!

Cinema - zsúr

havonta egy est a mozira

Erin Brockovich

Erin Brockovich,

zűrös természet

amerikai életrajzi dráma

2000, hossza: 131 perc

Rendező: Steven Soderbergh

Zene: Thomas Newman

Erin (Julia Roberts) három gyermek anyja, és meglehetősen nagy szüksége van a pénzre. Végző elkeseredésében Erin ráveszi Edet (Albert Finney), hogy adjon neki állást az ügyvédi irodájában. Bár a nő járatlan a jog világában, igyekszik jó munkát végezni. Egy nap véletlenül ráakad néhány orvosi leletre egy cég telekkönyvi iratai között. A dolog nem hagyja nyugodni, ezért magánymozásba kezd. Rövidesen rájön, hogy egy helyi cégóriás nagymértékben szennyezi a lakosság vízkészletét, mely miatt számos helyi lakos betegedett már meg. Erin petícióval kezd házalni, s végül hatszáz aláírást gyűjt össze, ami eléggé bizonyul ahhoz, hogy Eddel karöltve megnyerjék az USA történelmének legnagyobb kártérítési perét.

Március 10./ Kedd/ 18:00/ Könyvtár

Emlékezzünk 1848-ra!

a községi ünnepélyen közreműködnek:

**az Általános Iskola tanulói
a Dunabogdányi Szimfonikus Zenekar**

előadást tart:

Tóbisz Tinelli Tamás

Kossuth- és Liszt Ferenc- díjas versenklő, zeneszerző

"Harci zaj után a dal" - énekelt versek az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére - címmel

2026. március 15. // 17:00
Művelődési Ház, Dunabogdány

VÉRADÁS

Adományozz egészséget. Aki vért ad, életet ad!

A véradásra hozd magaddal a személyi igazolványodot,
TAJ-és lakcímkártyádat!

Véradás helye: **Művelődési Ház Dunabogdány**
Kossuth Lajos út 93.

Véradás ideje: **2026.03.24. kedd**
15.00-18.00

szervező: **MAGYAR VÉRŐSKERESZT** **VÉRADÁS**

szakmai partner: **ORSZÁGOS VÉRLELTŐ SZOLGÁLAT**

www.veradas.hu

 <https://www.facebook.com/onkenes.veradas> Véradás app-kétféleképpen a Google Play-en, az App Store-ban és a Windows Marketplace-en.

Dunabogdányi Kocsmakvíz

II. Évad - 2. Játéknap *és bajnokság*

Kapcsolódj ki barátaiddal
egy jó hangulatú esten!

Várjuk az új csapatok jelentkezését is!

2026. március 27. (péntek) - 18:00
Művelődési Ház

Részvételi díj: 5.000 Ft/csapat
Az első három helyezett díjazásban részesül!

Részletek:
a muvhaz@dunabogdany.hu e-mail címen
vagy a **06 30 4729733**-as számon

HIRDETMÉNY

2026. április 12-én
6.00 órától 19.00 óráig

tartjuk az

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐK VÁLASZTÁSÁT.

Amennyiben lakóhelyétől eltérő helyen szeretne szavazni, április 2-á, csütörtök 16.00 óráig átjelentkezhet, vagy kérheti felvételét a külképviseleti névjegyzékbe.

Mozgóurnát a szavazás napján 12.00 óráig kérhet.

Részletes tájékoztatásért forduljon a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához, vagy látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA